

hvad der er sket i denne Sag, nemlig, at vi have ad denne Vej været saa vidt, at der derom har foreligget et Regeringsforslag, som er vedtaget af Landstinget, og det er lidt mere end at sætte sig hen og skrive en Linie op i en Paragraf. Saa vidt have vi været ad denne Vej til at naa en Forsørgelse af alle danske Arbejdere, og det kan den ærede Ordfører ikke undre sig over, at særlig jeg, som har beskæftiget mig meget dermed, ikke med særlig glade Miner kan se paa, at altsaa hele denne Del af Reformen, som jeg utvivlsomt ogsaa vilde have sat størst Pris paa, fordi den omfatter det største Antal Personer, saaledes ganske bortfalder. Saa sagde den ærede Ordfører, at en social Reform paa dette Omraade altid er en Uretfærdighed, fordi den fordeler Byrderne, antager jeg han mener, paa en uretfærdig Maade. Han sagde, at der ingen Mening var i at lægge 50,000 Arbejdere, som arbejdede for egen Regning, til Byrde for en vis Industriklasse eller en vis Gren af næringsdrivende. Ja, jeg ser dog ikke, at der deri kan siges at være nogen væsentlig Uretfærdighed, thi det er jo klart, at en vis Klasse næringsdrivende af hvilken som helst Art det nu end er, som ere beskæftigede i samme Sag, har ogsaa en vis solidarisk Medansvarlighed for de Produktionsomkostninger, som Tilvejebringelsen af Varerne overhovedet medfører, og dertil hører Forsørgelsen af de Arbejdere, der blive Invalidere under Arbejdets Udførelse. Jeg ser ikke, at der heller jet fra Tankens Side er nogen Uretfærdighed, at hele denne Klasse næringsdrivende, i hvilken den paagældende Arbejder virker, ogsaa kommer til solidarisk at bære Ansvar for Ulykker ved Arbejdet, og det var egentlig Grundlaget for de Forslag, som vi behandlede den Gang, at Ansvarligheden klassificeredes uden for visse Industriklasser og visse Fagklasser. Saa giver den ærede Ordfører mig Skylden for, at jeg skulde have taget Ordet for, at Ulykker tilvejebragte ved grov Uagtsomhed, ogsaa skulle ind under Loven. Det har jeg ikke sagt et eneste Ord om, heller ej tænkt. Nej, det, jeg gjorde opmærksom paa, var kun det, at den Sammenfætning af Arbejdsraadet, som nu bliver den gældende, faar en væsentlig københavnsk Karakter derved, at det bliver to københavnske Arbejdsgivere, der blive faste Medlemmer, og som absolut ville faa overvejende Indflydelse paa Afgørelsen af, hvad der er Sædvane i det paagældende Haandværk og Industri. Det kan der ikke disputeres om, saaledes vil det blive, og de komme til at afgøre Trætten, naar den drejer sig om, hvorvidt Arbejderen har vist grov Uagtsom-

hed eller ikke. Det var kun det, jeg sagde, og intet andet. Jeg skal ikke forfølge den Sag yderligere, men naar der er sagt, eller naar man rettere sagt har undret sig over, at jeg dog konkluderede derhen, at jeg stemte for Loven, saa er det jo fuldstændig overensstemmende med den Fremgangsmaade, som jeg altid har fulgt og agter at følge fremdeles. Af de Forhandlinger, som denne Sag har været underkastet her i Tinget, har jeg det Indtryk, at der for Tiden i alt Fald ikke kan opnaas mere end det, der her foreligger, og naar jeg maa se derpaa saaledes, saa er det, jeg siger, saa stemmer jeg derfor, jeg stemmer altid for noget, der i og for sig indeholder noget godt, naar jeg i Øjeblikket er overbevist om, at noget bedre for Tiden ikke kan naas. Men det skulde dog vel ikke afholde mig fra at gøre opmærksom paa, hvor langt, langt videre den Opgave rækker, som vi paa dette Omraade have arbejdet for hidindtil og ogsaa, at vi have været paa Vejen til at naa noget langt mere end det, der opnaas i Øjeblikket. Naar jeg stemmer for Loven, er det selvfølgelig under Forudsætning af og ogsaa under det Ønske, at den føres igennem, fordi den vil komme adskillige Tusinde Arbejdere, der i Aarenes Løb rammes af Ulykker, til gode, men jeg kan ganske vist ikke slaa mig til Ro med en Fortrøstning til Fremtiden om, hvad der i saa Henseende skal udrettes, thi jeg har den Frygt, at naar man først har ladet sig nøje med at raade Bod paa de Ulemper, hvor man tror, at Faren er størst, saa har man ofte en Tilbøjelighed til at lade Viole sørge for det øvrige.

Ordføreren (Bramsen): Jeg vil sige til det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (S. Jensen), at det er ikke sociale Reformere i Almindelighed, jeg stemplede som uretfærdige, men det var det, der kaldes den Bismarckste Socialreform, som ganske specielt omfattede den tvungne Ulykkesforsikring for Arbejderne. Det er ikke sociale Reformere, jeg kalder for systematisk Uretfærdighed, men derimod denne tyske Socialreform, hvoraf vi i 1891 fra Folketingets Udvalg fik en Efterligning, der gik endnu videre end sit Forbillede, det er den, jeg kaldte en systematisk Uretfærdighed. Maa jeg i denne Sammenhæng omtale en Udtalelse fra det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (S. Bøjsen), om, at der dog er en „vis Solidaritet“ imellem de forskellige Erhverv. Maa jeg da tilbagekalde i hans Erindring den Solidaritet, som den Gang opstilledes mellem Bestkysstifterne og Dampstøvselskaberne og andre Reberier